

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI**

PROJEKT LIGJ

Nr. ____/2019

“PËR INVESTIMET”

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, paragrafi i parë, i Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI

**KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Fusha e veprimit**

Dispozitat e këtij ligji zbatohen mbi të gjitha investimet direkte të kryera nga investitorë vendas ose të huaj në territorin e Republikës së Shqipërisë, përveçse kur parashikohet ndryshe.

**Neni 2
Qëllimet**

Ky ligj synon:

- Të nxisë investimet vendase dhe të huaja në territorin e Republikës së Shqipërisë;
- Të sigurojë trajtim dhe mbrojtje të barabartë për investimet vendase dhe të huaja;
- T’iu sigurojë investitorëve transparencë dhe hyrje të lehtë në tregun shqiptar;

- Të mbështesë investimet strategjike duke parashikuar procedura administrative te posaçme dhe lehtësuese;
- Të sigurojë një zgjidhje të shpejtë dhe të drejtë për çdo mosmarrëveshje të mundshme që mund të lindë gjatë realizimit të investimit.

Neni 3 **Kuadri ligjor**

1. Investimet në Republikën e Shqipërisë janë të rregulluara nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, nga marrëveshjet ndërkombëtare të Republikës së Shqipërisë, nga ky ligj, si dhe nga aktet e tjera ligjore dhe normative.
2. Nëse një marrëveshje ndërkombëtare e Republikës së Shqipërisë parashikon rregulla të ndryshme nga ky ligj, do të zbatohen dispozitat e marrëveshjes ndërkombëtare.

Neni 4 **Përkufizime**

Në këtë ligj, përveçse kur konteksti e kërkon ndryshe, me

1. **“Agjenci”** kuptohet Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA);
2. **“Interes i qëndrueshëm”** kuptohet pronësia ose të drejtat e votimit më shumë se 10 përqind në biznes;
3. **“Investim direkt”** kuptohet një investim, si i vetëm ose i kombinuar, i ri, i tashëm ose vijues, i cili i mundëson një investitori ose grupi investitorësh të themelojnë, të blejnë ose të kenë interes të qëndrueshëm në një biznes;
4. **“Investim”** kuptohet një kontribut direkt i një kapitali të huaj ose vendas për të themeluar ose zgjeruar një biznes, duke përfshirë, por pa u kufizuar në:
 - (1) një shoqëri;
 - (2) aksionet, kapitalin, interesat e bashkëpunimit, si dhe forma të tjera të pjesëmarrjes së kapitalit dhe obligacioneve, obligacione të shoqërive tregtare, si dhe forma të tjera të interesit të borxhit, në një shoqëri;
 - (3) të drejtat kontraktore, siç janë kontrata e punëve ose shërbimeve publike, kontrata e ndërtimit ose menaxhimit, kontrata e prodhimit ose fitimit të ndarë, koncensionet, ose kontrata të ngjashme;
 - (4) pasuritë e luajtshme, përfshirë të drejtat reale dhe pasuritë e paluajtshme, përfshirë të drejtat, siç janë qeraja financiare, kreditë hipotekore, barrët dhe pengjet;
 - (5) pronësinë intelektuale, përfshirë: të drejtat e autorit dhe të drejtat e lidhura me të, patentat, të drejtat në varietetet bimore, në dizenjot industriale, të drejtat në dizenjot e modeleve të gjysëm- përcësuesve, sekretet tregtare, përfshirë këtu njohuritë dhe informacionin konfidencial të biznesit, të tregtisë dhe të shërbimit të markave, si dhe emrat tregtarë; dhe

(6) të drejtat e dhëna bazuar në ligj, si licencat dhe lejet.

Kontributet në vijim nuk janë investime ose pjesë të investimeve: një detyrim në të holla që lind vetëm nga një kontratë tregtare për shitjen e të mirave dhe shërbimeve, kohëzgjatje kredie në lidhje me një transaksion tregtar, dhe një portofol investimesh;

5. **“Investitor”** kuptohet një person fizik ose juridik që kryen një investim;
6. **“Investitor vendas”** kuptohet
 - (1) një person që është shtetas i Republikës së Shqipërisë, ose
 - (2) një person fizik që është i regjistruar apo një person juridik me qendrën e tij të regjistruar apo të themeluar në Republikën e Shqipërisë për të bërë një investim direkt në vend; ose
7. **“Investitor i huaj”** kuptohet
 - (1) një person që nuk është shtetas i Republikës së Shqipërisë; ose
 - (2) një person fizik që është i regjistruar apo një person juridik që e ka qendrën e tij të regjistruar apo të themeluar jashtë shtetit dhe që bën një investim direkt në vend;
8. **“Komiteti i Investimeve Strategjike”** kuptohet organi administrativ kolegjal i krijuar sipas këtij ligji;
9. **“Monedhë e këmbyer lirisht”** kuptohet monedha e përcaktuar si e tillë nga Fondi Monetar Ndërkombëtar;
10. **“Portofol investimesh”** kuptohet një investim i barabartë me më pak se 10% të të drejtave të votimit ose të të drejtave të pronësisë së një biznesi;
11. **“Sektor strategjik”** kuptohet sektori i parashikuar në nenin 17;
12. **“Sportel i vetëm”** kuptohet një sistem i zbatuar dhe i administruar nga Agjencia kompetente për zhvillimin dhe lehtësimin e investimit në bashkëpunim me autoritetet e tjera kompetente;
13. **“Statusi “Investim strategjik, procedurë e asistuar/ e veçantë”**” kuptohet një tërësi përfitimesh, shërbimesh dhe lehtësish qëi jepen një personi juridik privat vendas apo të huaj, me vendim të Komitetit të Investimeve Strategjike, për të realizuar një projekt investues, të kualifikuar si strategjik, përgjatë të gjitha fazave të ndërtimit, të zbatimit të projektit strategjik dhe të operimit të investimit/ veprës strategjike.

KREU II TË DREJTAT DHE DETYRIMET E INVESTITORIT

Neni 5 Liria e investimit

1. Investimet mund të kryhen në të gjithë sektorët dhe në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, në përputhje me legjislacionin në fuqi.
2. Sektorët apo veprimtaritë e caktuara sektoriale, që i lihen për investime Shtetit apo investitorëve vendas përcaktohen me ligj, dhe listohen në aneksin bashkëlidhur këtij ligji.

Neni 6 **Standardi minimal i trajtimit**

1. Investimet trajtohen në çdo moment në mënyrë të drejtë dhe të barabartë, si dhe gëzojnë mbrojtje e siguri të plotë të njohur si standard minimal trajtimi në përputhje me rregullat e së drejtës ndërkombëtare .
2. Trajtimi i drejtë dhe i barabartë është trajtimi në mënyrë të dukshme pa sjellje arbitrare, pa diskriminim ose mungesë arsytimi dhe që nuk përbën shmangie të madhe nga parimet e së drejtës materiale dhe procedurale.
3. Trajtimi i drejtë dhe i barabartë nënkupton që masat e ndërmarra nga Qeveria shqiptare të tilla si ligje, rregullore, procedura, vendime administrative, si dhe vendime gjyqësore për çështje që kanë të bëjnë me këtë ligj, bëhen menjëherë të njohura publikisht. Investitorëve të interesuar duhet t'u jepet një mundësi e arsyeshme për t'u informuar dhe komentuar mbi këto masa para miratimit të tyre, me përjashtim të vendimeve gjyqësore që kundërshtohen sipas parimeve të procesit të rregullt ligjor.
4. Standardet e lidhura me trajtimin e drejtë dhe të barabartë, si dhe me mbrojtjen dhe sigurinë e plotë nuk krijojnë të drejta materiale shtesë në favor të kapitalit të investuar.
5. Pavarësisht asaj çfarë parashikohet më lart, në pikat 1 deri në 4 të këtij neni, shteti ka të drejtë të marrë masa për të realizuar objektivat legjitime të vendosura në politikat e tij, përfshirë këtu masat e marra për të përmbushur detyrimet ndërkombëtare, për sa kohë mënyra në të cilën zbatohen këto masa nuk është e papajtueshme me dispozitat e paragrafëve në fjalë.

Neni 7 **Parimi i Trajtimit Kombëtar dhe ai Kombit më të Favorizuar**

1. Investitorët e huaj dhe investimi i tyre, subjekte të dispozitave të këtij ligji apo të legjislacionit në fuqi, do t'u ofrohet trajtim jo më pak i favorshëm se ai që i ofrohet, në rrethana të njëjta, investitorëve vendas, në lidhje me themelimin, blerjen, zgjerimin, menaxhimin, drejtimin, operimin dhe shitjen apo forma të tjera të disponimit të investimit të tyre.
2. Në pajtim me Kushtetutën, me këtë ligj dhe me detyrimet ndërkombëtare, shteti nuk i diskriminon në asnjë formë investitorët e huaj, në rrethana të njëjta, duke i përfshirë,

por pa u kufizuar për shkak të shtetësisë, vendbanimit, fesë, vendit të regjistrimit ose themelimit ose shtetit të origjinës së investimit.

Neni 8

Liria për të menaxhuar ndërmarrjen e vet

Çdo investitor gëzon lirinë për ta drejtuar ndërmarrjen e tij, sipas legjislacionit në fuqi. Kjo liri përfshin mundësinë për të marrë dhe për të larguar nga puna punonjësit sipas parashikimeve të Kodit të Punës, për të përcaktuar proceset e prodhimit, lëndët e para, produktin final dhe çmimet, si dhe lirinë për ta mbyllur dhe për ta shitur shoqërinë brenda ligjit.

Neni 9

Liria për të këmbyer valutën e huaj

Investitorët duke zbatuar të gjitha pagesat e lidhura me investimin kanë të drejtë ta këmbëjnë lirisht monedhën kombëtare të Republikës së Shqipërisë në çdo monedhë tjetër.

Neni 10

E drejta për të transferuar fonde jashtë

1. Investitorët kanë të drejtë t'i transferojnë jashtë, lirisht dhe pa vonesë, pasi t'i kenë paguar detyrimet tatimore përkatëse në monedhë të konvertuar lirisht, të ardhurat e krijuara nga investimi i tyre në Republikën e Shqipërisë, ku përfshihen, por pa u kufizuar në:
 - a. Të ardhurat nga investimi të marra në formën e fitimit, dividendit, interesave dhe formave të tjera;
 - b. Fonde të marra nga investitorët pas likuidimit të plotë ose të pjesshëm të investimit të tyre në Republikën e Shqipërisë, ose disponimit të investimit në prona ose në të drejta pronësore, dhe
 - c. Kompensimet nga shpronësimi.
2. Të gjitha transaksionet duhet të kryhen në përputhje me legjislacionin në fuqi. Pavarësisht pikës 1, në raste të vështirësive serioze në bilancin e pagesave ose të kërcënimit për vështirësi të tilla, Qeveria mundet përkohësisht t'i kufizojë transfertat, me kusht që masa të tilla të jenë në përputhje me standartet e Fondit Monetar Ndërkombëtar, në mirëbesim dhe mbi baza jo diskriminuese.

Neni 11

E drejta mbi tokën

Investitorët kanë të drejtë ta përdorin, ta gëzojnë apo ta disponojnë tokën për qëllimet e investimit në përputhje me ligjin për shitblerjen e trojeve apo të ligjit për kalimin në pronësi të tokës bujqësore, pyjore, livadheve dhe kullotave apo qera, enfiteozë etj.

Neni 12

Mbrojtja nga shpronësimi

1. Investitorët nuk duhet t'i nënshtrohen asnjë akti direkt ose indirekt shtetëzimi, shpronësimi, rekuizimi apo masave me efekte të barasvlershme me to, me përjashtim të interesit publik në pajtim me procesin e rregullt ligjor, pa asnjë lloj diskriminimi dhe kundrejt pagesës së kompensimit të duhur. Ky parashikim zbatohet në përputhje me ligjin organik për shpronësimet në Republikën e Shqipërisë.
2. Edhe nëse një masë apo seri masash kanë efekt të kundërt në vlerën ekonomike të një investimi, nuk janë të mjaftueshme për t'u konsideruar si shpronësim indirekt. Përcaktimi se kur një masë apo seri masash përbën shpronësim indirekt kërkon një vlerësim rast pas rasti, e bazuar në fakte, që merr në konsideratë, veç faktorëve të tjerë: qëllimin e qeverisë, ndërhyrjen e saj në fitimin ekonomik të arsyeshëm dhe të pritshëm të investimit dhe karakterin e masës apo të serisë së masave të qeverisë.
3. Kompensimi sipas pikës 1 konsiderohet i përshtatshëm nëse është i arsyeshëm, efektiv dhe i menjëhershëm, si dhe bazohet në vlerën e tregut që prona kishte përpara se të bëhej i njohur shpronësimi. Kompensimi do të përfshijë interesin me një normë tregtare të arsyeshme për atë monedhë që nga data e shpronësimit deri në datën e pagesës në përputhje me legjislacionin e zbatueshëm në Republikën e Shqipërisë.
4. Investimet nuk mund të sekuestrohen, konfiskohen ose të ngrijnë përveçse me vendim gjyqësor të formës së prerë, si dhe me përjashtim të rasteve kur masat merren për shkak të detyrimeve tatimore, detyrimeve doganore dhe të kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, që investitori i detyrohet shtetit, të cilat mund të mblidhen nëpërmjet të gjitha formave që parashikohen në legjislacionin e fushës dhe pa cënuar ato që shteti apo personat juridikë publikë kanë rënë dakort në kontratat përkatëse me investitorin.
5. Ky nen nuk zbatohet për veprimet që shteti kryen për dhënien e licencave të detyrueshme për të drejtat e pronësisë intelektuale dhe për revokimin, kufizimin ose krijimin e këtyre të drejtave, për sa kohë veprimet janë në përputhje me legjislacionin e Republikës së Shqipërisë dhe me marrëveshjet ndërkombëtare.

Neni 13

Mbështetja nga Agjencia

Investitori ka të drejtë të përfitojë nga shërbimet që siguron Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA) sipas ligjit për AIDA-n.

Neni 14

Detyrimet e investitorit

Investitorët duhet të kryejnë çdo detyrë, si dhe të përmbushin çdo detyrim që buron për ta, nga legjislacioni në fuqi.

KREU III

INCENTIVAT E PËRGJITHSHME TË INVESTIMEVE

Neni 15

Incentivat e investimeve

1. Incentivat e investimeve që Shteti u jep investitorëve për të përmbushur qëllimet e parashikuara në nenin 2, të këtij ligji, jepen me ligj, dhe duhet të jenë në përputhje me parimet si më poshtë:
 - a) Të parashikohen dhe të përcaktohen saktësisht për të arritur objektiva të veçantë të politikave;
 - b) Të jepen në përputhje me kritere përzgjedhëse të caktuara qartësisht, në mënyrë transparente dhe jo diskriminuese;
 - c) Të bazohen në analizën kosto/ përfitim dhe të jenë objekt i monitorimit periodik dhe i mekanizmit të vlerësimit për të garantuar efektivitetin e tyre dhe qëndrueshmërinë fiskale; dhe
 - ç) Të jenë në përputhje me legjislacionin e Republikës së Shqipërisë dhe me detyrimet ndërkombëtare.
2. Këshilli i Ministrave duhet t'i rishikojë incentivat ekzistuese dhe të vlerësojë përputhshmërinë e tyre me parimet e pikës 1.

KREU IV

INVESTIMET STRATEGJIKE

Neni 16

Të përgjithshme

Kjo pjesë e ligjit zbatohet vetëm për investimet strategjike të kryera në sektorët strategjike sic përcaktohen në nenin 17 të tij. Investimet strategjike janë objekt i procedurave administrative të veçanta, preferenciale, lehtësuese, të përshpejtuara dhe të një mbështetjeje të veçantë shtetërore.

Neni 17

Sektorët strategjikë dhe investimet strategjike

1. Sektorët strategjikë në përputhje dhe në zbatim të këtij ligji janë:
 - a) Sektori energjitik dhe minerar;
 - b) Sektori i transportit, i infrastrukturës, i komunikimeve elektronike dhe i mbeturinave urbane;
 - c) Sektori i turizmit (strukturat turistike);
 - d) Sektori i bujqësisë (fermat e mëdha bujqësore) dhe i peshkimit;

- e) Sektori i zonës ekonomike;
 - f) Zonat me prioritet zhvillimi.
2. Hollësitë mbi nënsektorët e veçantë brenda sektorëve të listuar në pikën 1, zonat me prioritet zhvillimi, përfshirë edhe nivelin e investimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 18

Përfitimet e lidhura me Statusin e Investimit Strategjik

1. Subjekti që merr statusin e investimit strategjik, procedurë e asistuar apo procedurë e veçantë mund të përfitojë nga këto lloj shërbimesh dhe lehtësish të ofruara nga Agjencia ose nëpërmjet saj:
- a) Kryerjen e veprimeve përgatitore, përgatitjen e dokumentacionit dhe të aplikimit administrativ me procedurë të përsheptuar nga agjenti mbështetës, përfshirë dokumentacionin e nevojshëm që shoqëron aplikimin, kur ato janë lëshuar nga një organ i administratës shtetërore, me kërkesë të një organi tjetër të administratës shtetërore;
 - b) Dhënien përparësi në përgatitjen e dokumentacionit, shkëmbimin e mendimit ose ndjekjen e procedurave, të cilat përfshihen në fushën e veprimtarisë së organeve të administratës shtetërore që përfaqësohet në grupin operacional, për përgatitjen dhe realizimin e investimit strategjik;
 - c) Konsolidimin/përditësimin e tokës;
 - d) Programet mbështetëse;
 - e) Ndihmën shtetërore;
 - f) Mbështetjen me infrastrukturë ndihmëse;
 - g) Vënien në dispozicion të pasurive të paluajtshme shtetërore për zhvillimin dhe realizimin e projekteve investuese strategjike, sipas legjislacionit në fuqi.
2. Subjekti që merr statusin e investimit strategjik, procedurë e veçantë, përveç shërbimeve dhe lehtësive të renditura më lart, ka të drejtë të kërkojë miratimin nga ana e Kuvendit, me propozimin e Këshillit të Ministrave, të kontratave përkatëse të investimit strategjik, për të rritur sigurinë e marrëdhënies juridike të lindur mes tij dhe Shtetit shqiptar.

Neni 19

Përdorimi i pasurive të paluajtshme publike për investimet strategjike

1. Sipas këtij ligji, për zhvillimin dhe realizimin e projekteve të investimeve strategjike vihen në dispozicion troje, pyje, tokë bujqësore, si dhe pasuri të tjera të paluajtshme në pronësi të Shtetit shqiptar.
2. Mënyra dhe forma e vënies në dispozicion të këtyre pasurive të paluajtshme pronë e shtetit për zhvillimin dhe realizimin e projekteve të investimeve strategjike rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave, përveçse në ligjet sektoriale në fuqi në Republikën e Shqipërisë.

Neni 20

E drejta e përdorimit të brigjeve

Lejimi i përdorimit të brigjeve të detit, të liqeneve, të lumenjve dhe të shtretërve të tyre, si dhe e zonave përkatëse në funksion të realizimit të një projekti investimi strategjik, miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për ekonominë, pas diskutimit dhe miratimit në Komitetin e Investimeve Strategjike, pas marrjes së mendimit paraprak nga institucionet, kompetencat e të cilave shtrihen në këto zona.

Neni 21

Pjesëmarrja e shtetit në investimet strategjike

Shteti mund të jetë bashkëpjesëmarrës në investimet strategjike, në rolin e zhvilluesit të projektit, zonës apo formave të tjera, sipas rregullave dhe përcaktimeve të legjislacionit në fuqi. Organizimi i pjesëmarrjes dhe forma përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 22

Fondi i pasurive të paluajtshme për mbështetjen e investimeve strategjike

1. Në funksion të mbështetjes shtetërore për realizimin e investimit, krijohet Fondi i Pasurive të Paluajtshme për Mbështetjen e Investimeve Strategjike.
2. Mënyra e krijimit, funksionimit dhe administrimit të fondit, në mënyrë që të bëhen të disponueshme pronat shtetërore, në pronësi të institucioneve qendrore apo të njëjësive të qeverisjes vendore, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 23

Komiteti për Investimet Strategjike

1. Pranë Këshillit të Ministrave krijohet Komiteti i Investimeve Strategjike, si një organ administrativ kolegjal, që kryesohet nga Kryeministri dhe ka në përbërje, si anëtarë ministra që mbulojnë fushat e ekonomisë, financës, turizmit, infrastrukturës, transportit, çështjet e energjisë, e industrisë, zhvillimit urban, bujqësisë, mjedisit, Avokatin e Përgjithshëm të Shtetit, si dhe varësisht çështjeve që diskutohen në Komitet ministra që mbulojnë fushën përkatëse. Anëtarët e Komitetit në mënyrë nominale caktohen me urdhër të Kryeministrit. Në mbledhjet e Komitetit ftohet si anëtar, me të drejtë vote, edhe kryetari i bashkisë, ku do të realizohet investimi strategjik. Agjencia kryen detyrat e sekretariatit teknik të Komitetit.

2. Komiteti për Investimet Strategjike është përgjegjës për:

- Miratimin e projekteve që u jepet statusi “Investim strategjik, procedurë e asistuar/ e veçantë”.
- Miratimin e planit të veprimit për masat, procedurat dhe afatet, përsa i takon shërbimeve dhe lehtësimit të procedurave për hartimin dhe zbatimin e projektit të investimit strategjik, në të cilin përcaktohen angazhimet, detyrat konkrete dhe afatet për institucionet qendrore dhe njësitë e qeverisjes vendore, për të gjitha fazat e realizimit të projektit dhe tëzbatimit;
- Monitorimin e funksionimit të sistemit të “sportelit të vetëm” për shërbimet e ofruara për investitorin strategjik;
- Monitorimin e performancës së ndikimit të investimeve strategjike dhe të performancës së vetë investimit, si dhe miratimin e programeve konkrete të mbështetjes dhe të incencave për investimet strategjike.

3. Rregulla më të hollësishme në lidhje me kompetencat e Komitetit të Investimeve Strategjike, si dhe me procedurën e miratimit, monitorimit, ndryshimit apo heqjes së statusit si investim strategjik miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

4. Komiteti për Investimet Strategjike miraton rregulloren e organizimit dhe të funksionimit të tij.

**Neni 24
Institucionet**

- 1. Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA), përveç detyrave dhe detyrimeve të parashikuara në ligjin e saj organik ngarkohet edhe të ndjekë procedurën e dhënies së statusit të investimit strategjik. Ajo shërben si sportel i vetëm për investimet strategjike, ofron shërbimin e mbështetjes së investitorëve në përgatitjen dhe aplikimin për statusin si investim strategjik, shërben si agjent asistues i tyre, si dhe ofron mbështetjen më pas, monitorimin dhe mbledhjen e të dhënave.**
- 2. Një grup operacional ndërrikasterial ngrihet me rregullore për ta mbështetur Agjencinë në hartimin e aplikimit, në procesin e monitorimit dhe tëvlerësimit teknik të projekteve strategjike. Grupi operacional kryesohet nga një përfaqësues i Agjencisë.**
- 3. Hollësitë mbi funksionimin e Agjencisë dhe të grupit operacional, përfshirë tarifatat për shërbimet parashikohen në rregulloren e miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave.**

**KREU V
ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE TË INVESTIMEVE**

**Neni 25
Ankesa e investitorit**

1. Një investitor mund të paraqesë një ankesë me shkrim te institucioni shtetëror për mekanizmin e ankesave, nëse është dëmtuar nga një sjellje, veprim ose vendim i një institucioni publik që ka lidhje me investimin me përjashtim të rastit kur ka filluar një procedurë gjyqësore për mosmarrveshjen ose kur ekziston një vendim gjykate në lidhje me të.
2. Institucioni shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave e heton çështjen dhe ndërmerr çdo veprim të nevojshëm për të gjetur një zgjidhje të pranueshme për të gjitha palët brenda një periudhe kohore të arsyeshme. Gjatë hetimit, institucioni shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave ka të drejtë të thërrasë nëpunësit e përfshirë dhe eprorët e tyre, të njihet dhe të inspektojë të gjitha dosjet përkatëse dhe rrethanat, si dhe të urdhërojë autoritetet e përfshira ta takojnë investitorin e të diskutojnë mbi çështjen. Institucioni shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave ka të drejtë të kërkojë nga autoritetet e përfshira të bëjnë brenda 7 ditëve një raport të hollësishëm me shkrim për çështjen në diskutim.
3. Institucioni shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave e përcakton, kur hetimi është kryer dhe informon palët me shkrim në lidhje me përfundimin. Pas përfundimit të hetimit, institucioni shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave bën një raport me shkrim me gjetjet për investitorin, krerët e institucioneve të përfshira dhe ministrat e përfshirë, pa vonesë dhe jo më vonë se 7 ditë, pasi hetimi të ketë përfunduar.
4. Me vendim të institucionit shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave mosmarrveshja mund t'i dërgohet në çdo kohë Zyrës së Kryeministrit për trajtim të mëtejshëm dhe vendim.
5. Institucionet publike të përfshira janë të detyruara të bashkëpunojnë me institucionin shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave.
6. Një procedurë ankimi nuk ndikon në asnjë të drejtë që rrjedh nga ligji për investitorin për të kundërshtuar, për të apeluar apo për t'u ankuar për çështjen në diskutim. Nuk ka ankim të mëtejshëm ligjor kundër një vendimi të marrë në një procedure ankesash.
7. Ngarkohet Këshilli i Ministrave për miratimin e rregullores për përcaktimin e institucionit shtetëror përgjegjës për mekanizmin e ankesave dhe me hollësitë e procesit të ankesave.

Neni 26

Zgjidhja e mosmarrëveshjes investitor-shtet

1. Një mosmarrëveshje e lindur mes një investitori dhe një ose më shumë enteve shtetërore në Republikën e Shqipërisë në lidhje me kapitalin e investuar, ose me interpretimin ose zbatimin e parashikimeve të këtij ligji, duhet të zgjidhet miqësisht.

2. Nëse nuk zgjidhet sipas pikës 1 të këtij neni, investitori ka të drejtë ta dërgojë mosmarrëveshjen në arbitrazhin kombëtar ose në mekanizmin ndërkombëtar të zgjidhjes së mosmarrëveshjes sipas këtij ligji dhe legjislacionit të brendshëm për arbitrazhin. Pavarësisht sa sipër, secila palë mund të ankohe në gjykatën kompetente në Republikën e Shqipërisë sipas legjislacionit të Republikës së Shqipërisë.
3. Nëse mosmarrëveshjet që nuk janë në juridiksionin ekskluziv të Gjykatave të Republikës së Shqipërisë nuk janë zgjidhur me pajtim brenda 3 muajve nga dita e marrjes së propozimit të shkruar, një mosmarrëveshje e tillë, me marrëveshje të posaçme të palëve, mund të zgjidhet gjithashtu:
 - a. Në një gjykatë arbitrazhi e parashikuar për zgjidhjen e çdo mosmarrëveshjeje të posaçme, sipas Rregullave të Arbitrazhit të Komisionit të Kombeve të Bashkuara për të drejtën ndërkombëtare tregtare (UNICITRAL), përveçse kur palët kanë vendosur ndryshe;
 - b. Në Qendrën Ndërkombëtare për Zgjidhjen e Mosmarrëveshjeve të Investimeve (ICSID) nëse investitori i huaj është shtetas apo person juridik i një shteti anëtar të Konventës për zgjidhjen mosmarrëveshjeve të investimeve ndërmjet shteteve dhe shtetasve të shteteve të tjera, të 18 Marsit 1965.
4. Në rast se një traktat i Republikës së Shqipërisë dhe/ ose një kontratë në fuqi mes një investitori dhe Republikës së Shqipërisë parashikon ndryshe në lidhje me zgjidhjen e mosmarrëveshjeve mes investitorit dhe Republikës së Shqipërisë, zbatohen parashikimet e këtij traktati të Republikës së Shqipërisë dhe/ ose të kontratës në fuqi mes investitorit dhe Republikës së Shqipërisë.

Neni 27
Ligji i zbatueshëm

Legjislacioni i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të investimeve, nëse palët nuk kanë rënë dakord ndryshe.

KREU VI
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 28
Të drejtat ekzistuese

1. Një investim që rregullohet nga ky ligj dhe që ekzistonte në momentin, kur ky ligj hyn në fuqi ka të drejtë të zgjedhë mbrojtjen nën ligjin e mëparshëm ose nga ky ligj, cili të konsiderohet më i favorshëm për të. Investimet e kryera pas hyrjes në fuqi të këtij ligji do të garantohen nga ky ligj.
2. Të drejtat që një investim i ka fituar nën këtë ligj do të vijojnë të ofrohen në rast se ky ligj shfuqizohet. Në atë rast, investitori ka të drejtë të zgjedhë mes të drejtave dhe garancive të

parashikuara nga ky ligj dhe atyre që do të parashikohen nga legjislacioni i ri.

3. Subjektet që kanë aplikuar për statusin “Investim/ investitor strategjik, procedurë e asistuar/ e veçantë” me ligjin e mëparshëm kanë të drejtë të zgjedhin ligjin e mëparshëm apo këtë ligj për rregullimin e marrëdhënieve juridike mes tyre dhe Shtetit.

Neni 29 **Konflikti i ligjeve**

Në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, dispozitat ligjore dhe rregulloret për investimet në Republikën e Shqipërisë që bien në kundërshtim apo nuk janë në përputhje me këtë ligj bëhen nul dhe të pavlefshme pa çënuar të drejtat, përfitimet e dhëna dhe detyrimet e vëna për investitorët ekzistues.

Neni 30 **Aktet nënligjore**

Brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji Këshilli i Ministrave miraton aktet nënligjore të parashikuara në nenet 17, pika 2, 19, pika 2, 21, 22, pika 2, 23, pika 3, 24, pika 3 dhe 25, pika 7 të këtij ligji.

Neni 31 **Institucionet zbatuese**

Ministri përgjegjës për ekonominë dhe Agjencia janë institucionet zbatuese të këtij ligji, përveçse kur parashikohet ndryshe.

Neni 32 **Aktet e shfuqizuara**

Ligji nr.7764, datë 2.11. 1993 “Për investimet e huaja”, të ndryshuar dhe ligji nr.55/ 2015, “Për investimet strategjike në Republikën e Shqipërisë”, shfuqizohen, përveçse kur është parashikuar ndryshe në këtë ligj.

Neni 33 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit të tij në Fletoren Zyrtare (ose në 1 janar 2020).

KRYETARI
GRAMOZ RUÇI